

Bijlage 1 :

Het Engels kijkt op alle talen neer

„Hoe meer talen, hoe meer Engels." Dat is de paradoxale uitkomst van het 'mondiale talenstelsel' dat de socioloog A. de Swaan aan het licht brengt in zijn gelijknamige boek. Hoe meer talen strijden om de gunst van de burger -en geen land of de landstaal heeft wel rivalen- des te waarschijnlijker dat de keuze op het Engels zal vallen. In het piramidale talenstelsel kijkt het Engels op alle andere talen neer, niet alleen omdat zoveel mensen het van huis uit meekrijgen, maar vooral omdat het bij uitstek de 'tweede taal' is die het gesprek tussen de duizenden tongen waarin de mensen spreken gaande houdt.

[SAMUEL DE LANGE](#) 19 januari 2002, 0:00

In de lagere echelons vervullen andere wereldtalen, zoals het Frans en Spaans, en nationale talen die rol van tolk tussen de onbegrijpelijke moedertalen waarin de meeste mensen worden opgevoed.

Toch is het stelsel niet ontworpen uit doelmatigheidsoverwegingen, schrijft De Swaan, en de keuze voor het Engels is ook niet een verdienste van de Engelse spraakkunst, zoals de Fransen heimelijk vrezen. Het talenstelsel is door niemand ontworpen, maar het resultaat van een lange geschiedenis van expansie en kolonisering die landen en mensen aan elkaar knoopte met bevelen, bestellingen, wetten en zoete woordjes. Het Britse imperialisme baande de weg, zo werd Engels de voertaal in de grenzeloze handel en wandel die het kolonialisme de wereld naliet.